

Javna služba nalog genske banke v živinoreji

Posvet z delavnico

Pregled dosedanjega dela na ohranjanju živalskih genskih virov (2010-2016) ter priprava vsebin dolgoročnega programa varstva biotske raznovrstnosti v živinoreji za obdobje 2017-2023
Politike, inštitucije in zmogljivosti

Program posveta -delavnice

- 9:00 Pozdravni govor in odprtje posveta
9:20 Predstavitve opravljenega dela v okviru Programa varstva biotske raznovrstnosti v živinoreji v obdobju 2010 - 2016 po sklopih:
1. Karakterizacija, inventarizacija ter spremljanje trendov in tveganj
  2. Trajnostna raba in razvoj
  3. Ohranjanje
  4. Politike, inštitucije in zmogljivosti
- 10:45 Odmor
11:00 **Delavnica**
Priprava vsebin dolgoročnega programa varstva biotske raznovrstnosti v živinoreji za obdobje 2017 - 2023*. Delo bo potekalo v obliki interaktivne razprave imenovane »World Cafe«, po skupinah in posameznih sklopih programa. Rezultat delavnice bo oblikovanje vsebine dolgoročnega programa varstva biotske raznovrstnosti v živinoreji za obdobje 2017 - 2023.
13:00 Razprava in zaključki

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO

www.mkgp.gov.si, e: gp.mkgp@gov.si
Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana
t: 01 478 90 00, f: 01 478 90 21

PROGRAM VARSTVA BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI V ŽIVINOREJI ZA OBDOBJE 2010 DO 2016

Program varstva Biotske raznovrstnosti v živinoreji je sestavni del Strategije ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji, ki jo je sprejela Vlada Republike Slovenije v letu 2001 in ima svojo podlago v Konvenciji o biološki raznovrstnosti (Republika Slovenija jo je ratificirala v letu 1996) ter v uskladitvi slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije.

Ker imajo živalski genski viri poglavito vlogo pri zagotavljanju prehranske varnosti sedanjim in bodočim generacijam človeštva, je ohranjanje biotske raznovrstnosti danes eno od temeljnih načel evropske kmetijske politike.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano na podlagi 73. člena Zakona o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02-ZUreP-1, 110/02-ZGO-1 in 45/04-ZdZPKG; v nadaljevanju: ZŽiv) in 4. člena Uredbe o načinu in pogojih izvajanja javnih služb v živinoreji (Uradni list RS, št. 99/08; v nadaljevanju: uredba) objavlja

JAVNI RAZPIS

za oddajo vlog za izbiro koncesionarja za izvajanje javne službe nalog genske banke v živinoreji

I. Predmet koncesije

Predmet koncesije je izvajanje javne službe nalog genske banke v živinoreji v programskem obdobju od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2016 na celotnem območju Republike Slovenije. Javna služba nalog genske banke v živinoreji obsega:

- zbiranje in evidentiranje avtohtonega genskega materiala;
- ocenjevanje in vrednotenje zbranega genskega materiala po mednarodnih deskriptorjih;
- razmnoževanje in trajnostna raba genskega materiala.

Podrobneje so naloge opredeljene v Programu varstva biotske raznovrstnosti v živinoreji za obdobje 2010 do 2016, ki je objavljen na spletni strani Ministrstva za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano

Republika Slovenija, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Dunajska 22, Ljubljana, matična številka: 5022851, davčna številka: 19839120, ki ga zastopa minister mag. Dejan Židan (v nadaljnjem besedilu: koncedent)

in

Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Jamnikarjeva 101, ki jo zastopa dekan prof. dr. France Štampar, davčna številka: 94761795, matična številka: 1626914, šifra dejavnosti: 80.303 (v nadaljnjem besedilu: koncesionar)

sklepada naslednjo

KONCESIJSKO POGODBO št. 007-190/2009/31

o koncesiji za izvajanje javne službe nalog genske banke v živinoreji

1. člen

Pogodbeni stranki ugotavljata:

1. da je bil dne 13. 11. 2009 v Uradnem listu Republike Slovenije (št. 91/2009) na podlagi Uredbe o načinu in pogojih izvajanja javnih služb v živinoreji (Uradni list RS, št. 99/08) objavljen javni razpis za oddajo vlog za izbiro koncesionarja za izvajanje javne službe nalog genske banke v živinoreji;
2. da je bil na podlagi javnega razpisa za oddajo vlog za izbiro koncesionarja za izvajanje javne službe nalog genske banke v živinoreji, koncesionar izbran z odločbo ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano št. 007-190/2009/30, z dne 18. 1. 2010;

PODROČJA STRATEŠKIH PREDNOSTI

1. Stanje, monitoring in karakterizacija pasem
2. Trajnostna uporaba in njen razvoj
3. Ohranjanje ŽGV
4. Zmogljivosti (capacity building)
  - Ozaveščanje

Zmogljivosti -kapacitete

Nacionalne kapacitete:

- Institucionalne: (vzpostavitev JSGBŽ, *in situ*, *ex situ* ohranjanje, ...)
- Tehnološke: laboratorijske (instrumenti), depozitorij tkiv, prenos tehnik, ...
- Raziskovalne: za trajnostno rabo in razvoj ŽGV (projekti, raziskave, platforme, ...)

Gradnja kapacitet je osnova za:

- izvajanje ukrepov promocije in trajnostne rabe
- izvajanje rejских programov, novih produktov, storitev...
- uporabo nacionalnih in drugih pasem

Močno sodelovanje med državami v razvoju in državami v tranziciji na tehnološki in raziskovalni ravni z namenom izboljšati ohranjanje ŽGV (npr. države Balkana in druge)

Podpora gradnji kapacitet so multilateralne in bilateralne iniciative (projekti!)

Podpora rejским organizacijam pri izvajanju rejских programov in programov ohranjanja

Vzpostavitev zakonskih določb za izvajanje rejских programov (SLO=med prvimi v EU)

Razvoj nacionalnega sodelovanja med NFP na področju žvinooreje (**je še pomanjkljivo?!**)

Pomembno je podpirati razvoj držav RFP pod bolj varnim finančnim položajem

Mednarodno -institucionalno sodelovanje

FAO: Rim: Zasedanje CGRFA -Komisije za genske resurse za kmetijstvo in prehrano

- 13. zasedanje: 18.-22. julija 2011
- 14. zasedanje: 15.-19. aprila 2013
- 15. zasedanje: 19.-23. januarja 2015

FAO: Rim –Zasedanje Medvladne tehnične delovne skupine za genske resurse za kmetijstvo in prehrano (ITWAnGR)

- Šesto zasedanje (24.-26. novembra 2010)
- sedmo zasedanje (25.-26. oktobra 2012)
- osmo zasedanje (26.-28. novembra 2014)

DAGENE

- 21. srečanje (+Upravni odbor) (Brazi, Romunija, 15. – 17. aprila 2010)
- 23. srečanje (+Upravni odbor) (Wels, Avstrija, 30. – 31. avgust 2012)
- 24. srečanje (+Upravni odbor) (Timisoara, Romunija, 5. – 7. september 2013)
- 25. srečanje (+Upravni odbor) (Debrecen, Madžarska, 18.- 20. avgust 2014)
- 26. srečanje (+Upravni odbor) (Dobrna, Slovenija, 17. - 19. junij 2015)

SAVE

prav tako vsakoletni sestanek in AGROBIODIVERSITY seminar

Mednarodno –projektno sodelovanje

V okviru ERFP projekta

1. »Study of origin and conservation strategy of the Pramenka sheep breeds as regional transboundary breeds«
2. »Ustanovitev delovne skupine za podporo ohranjanja živalskih genskih virov s kriokonzervacijo« (Establishment of an ERFP Working Group to support AnGR Cryopreservation Initiatives) +mednarodni seminar na Centru za genske resurse Univerze v Wageningenu.
3. GLOBALDIV –poletna šola –uporaba genomike za karakterizacijo...
4. 11. mediteranski simpozij EAAP Zadar od 27. do 29. oktobra 2010
5. V Kijevu v Ukrajini je od 27-30. septembra 2010 potekala Regionalna delavnica na temo »Razvoj nacionalnih akcijskih načrtov za trajnostno upravljanje z živalskimi genskimi viri«.
6. »Konferenca o izvornih pasmah in sortah kot delu naravne in kulturne dediščine z mednarodno udeležbo«, -Poreč od 22-25 septembra 2010.

Mednarodno -institucionalno sodelovanje

1. ERFP PROJEKT: Vodenje tradicionalnih čezmejnih pasem na primeru skoraj pozabljenega Međimurskega konja (Management of traditional transboundary breeds on the example of a nearly forgotten breed, the Murinsulaner 2008-2010)
2. EFABISnet december 2010 –delavnica v Palermu, ki je bila namenjena treningu uporabe aplikacije CRYOWEB in aplikacije spremljanja bolezni (The importance of the FABISNet PEDs module in a world of changing climate conditions).
3. ERFP sestanki delovnih skupin - Bonn, od 14-15.4.2011 srečanje posameznih predstavnikov držav članic, zadolženih za »Documentation and information« ter »Ex-situ conservation«.
4. Sodelujemo v delovni skupini »Ex-situ conservation«
5. Sodelujemo v delovni skupini »Documentation and information«
6. Sodelujemo v Ad hoc skupini "Socio-economic and environmental parameters and their applicability into tool to evaluate risks and trends"
7. Sodelujemo v delovni skupini „ERFP Task Force on Access and Benefit Sharing (ABS)“
8. Študijski obisk na University of Utrecht na Nizozemskem
9. Udeležba na več delovnih sestankih v okviru ERFP)

Mednarodno -institucionalno sodelovanje

1. Udeležili smo projektne sestanke ERFP v Kolašinu - Črna Gora, od 29.6.-3.7.2011. Naslov projekta v katerem sodeluje javna služba je »Development of regional network in function of sustainable breeding programs for transboundary breeds“.
2. Udeležili smo se osme konference, ki jo je organiziral RBI (Rare breeds international). Globalna konferenca katere glavna tema je bila ohranjanje avtohtonih pasem domačih živali se je tokrat odvijala v mestu Tekirdag v Turčiji od 4.-8. oktobra 2011. Istočasno je potekal sestanek projektnih partnerjev ERFP v okviru projekta SUBSIBREED (iskanje rešitev in primerne podpore za avtohtone pasme).
3. Udeležili smo se mednarodne delavnice na Nizozemskem - Wageningnu, od 14. - 18. Junija 2011, z naslovom "In vivo conservation of farm animal genetic resources – guidelines and challenges in practice". Delavnico so organizirali ERFP, FAO in CGN. Delavnice se je udeležilo 50 udeležencev iz več kot 30 držav EU
4. Udeležili smo se enodnevnega srečanja delovne skupine »ERFP Working Group on Documentation and Information«, ki je potekalo v Padovi v Italiji, v mesecu marcu 2012.
5. Udeležili smo se delavnice, organizirane s strani FAO-EAAP-ERFP, v Zagrebu z naslovom »Workshop on National legal and institutional arrangements for ex situ conservation of animal genetic resources«, v času od 23.05-26.05.2012.
6. Udeležili smo se delavnice »ABS-Workshop Access and Benefit-Sharing for Genetic Resources for Food and Agriculture«, ki je potekala v Bonn-u, Nemčija (27.06.-28.06.2012).

Mednarodno sodelovanje –udeležba -sodelovanje

Udeležili smo se letne konference »European SAVE Network“ v Urnäscht-u, v Švici, ki je potekala v času od 13. – 15. septembra 2012

V mesecu decembru smo se v okviru projekta ERFP udeležili delovnega sestanka v Bolgariji in hkrati njihove konference o živalskih genskih virih, ki je potekala v mestu Hissar –istočasno +celodnevni projektni sestanek, kjer smo določali indikatorje ogroženosti avtohtonih pasem iz različnih vidikov –socio-ekonomskih in okoljskih in geografskih vidikov. okviru projekta

Udeležili smo se 7. srečanja organizacije SAVE in seminarja na temo kmetijske biotske raznovrstnosti, z imenom "AgroBiodiversity and the CAP – a chance for rural and social development" ki je potekala na Nizozemskem, od 19.-22.9. 2013.

V času 04.-05. julija 2013 je v Rimu potekalo srečanje delovne skupine, ki deluje v okviru ERFP "Documentation and Information". Osrednja točka srečanja je bila obravnava t. i. "Transboundary breeds", kar pomeni pasme, ki se nahajajo v več kot eni državi.

V času od 5. – 7. septembra 2013 smo se udeležili letnega srečanja združenja DAGENE (Danubian Countries Alliance for Conservation of Genes in Animal Species), ki je bilo organizirano v Timisoari v Romuniji

V času od 22.-23. novembra 2013 je Javna služba nalog genske banke v žvinooreji na Bledu organizirala mednarodno ERFP delavnico na temo projekta Subsbreed »Proper way of supports for endangered livestock breeds«.

Mednarodno sodelovanje –institucionalno in projektno sodelovanje

1. Udeležili smo se skupnega srečanja delovne skupine, ki deluje v okviru ERFP »Documentation and Information«, ki je potekalo v Thessalonikih, Grčija med 5. – 6. marcem 2014
2. Udeležili smo se skupnega srečanja delovne skupine, ki deluje v okviru ERFP: »Ex situ Conservation« in »Access in benefit sharing«, ki je potekalo v Amsterdamu 2. julija 2014
3. Osrednja točka srečanja je bila razprava o nadaljnjem razvoju Evropske mreže genskih bank za živalske genske vire (EUGENA) in s tem povezanih pogodb in sporazumov za sodelovanje držav v EUGENA. Razprava je potekala kako poenostaviti vnos podatkov iz kriokonzervacije v EFABIS
4. V času od 18. – 20. avgusta 2014 smo se udeležili letne konference združenja DAGENE (Danubian Countries Alliance for Conservation of Genes in Animal Species), ki je bilo letos organizirano v Debrecenu na Madžarskem in praznovalo 25. obletnico obstoja
5. V Abitanti, majhni vasi globoko v zaledju slovenske Istre neposredno ob meji s Hrvaško, smo se udeležili okrogle mize, ki se je odvijala dne, 10. septembra 2014 na temo »Vloga avtohtonih pasem pri razvoju podeželja«.
6. Slovenija je bila organizator 26. DAGENE simpozija, ki je potekal v mesecu juniju 2015 v Dobrni.

Mednarodno sodelovanje –PROJEKTI 2010-2016

EU EFABISnet (zaključen 2010) 6. okvirni program (platforma EFABIS, CryoWeb, ...)

EU ERA-NET 7. okvirni program:

- Sodelovanje pri prijavi projekta DIVERSITY4ALL (negativno)
  - Sodelovanje pri prijavi projekta PANDORA -oddano december 2014 (???)
- EU Alpine Space (Fundus Agri Cultura Alpina)
- Projekt FUNDUS Maintenance and Use of traditional Knowledge in the Alpine Space : Fundus Agri-Cultura Alpina II (negativno)
  - ...

ERFP Projekti (SUBSIBREED in sodelovanje v 4 drugih projektih ERFP)

BILATERALNI projekti

- SLO-BE (2012-2013)
- SLO-HR (2012/2013)
- SLO-HR (2014/2015)
- SLO-SRB (2014/2015)
- SLO-TUR (2x –ni bil sprejet)
- SLO-BIH (ni bil izveden)

Ozaveščanje, 2010-2016

JSGBŽ -Vsakoletne delavnice (2010 -2015)

Razstave –pomoč pri lokalnih razstavah (drobnica)

Razstava avtohtonih pasem (Ljubljana GR -2011)

Razstava nekaterih avtohtonih pasem (CIKA, štajerska kokoš - Ljubljana GR -2012)

Živalski vrt (kmetija z avtohtonimi pasmami -2012)

Razstava slovenskih avtohtonih pasem domačih živali na sejmu AGRA (2010-2016)

Publikacije (brošure, knjige, članki, letaki, panoji, objave v medijih,...)

Spletna stran (<http://www.genska-banka.si/>) (tudi mobilna aplikacija)

Objave in publikacije (znanstvene, strokovne, poljudne –več kot 200 objav)

Predavanja (preko 100 predavanj na različnih delavnicah, strokovnih in znanstvenih srečanjih doma in v tujini)

Vključitev vsebin v pedagoški proces (Master študij „Znanost o živalih“: izb. Predmet

Biotska raznovrstnost v živinoreji)

Magistrske in diplomske naloge, ...

Dve doktorski disertaciji

STRATEŠKA PODROČJA

- Predstavitev SP

Predvidene strateške prioritete (4 ravni)
nacionalna, regionalna, mednarodna,
 obravnavane februarja 2015 na FAO (RIM) in so sprejete kot globalni strateški načrt dela v prihodnje, ki zajema 4 področja:

1. Karakterizacija, inventarizacija, spremljanje trendov v povezavi z ogroženostjo pasem
2. Troslojna celna in razpisna
3. Ohranjanje
4. Politike, institucije in zmogljivosti

Program 2017-2023

izhodišča so SP

Strateške Prednosti (SP) -področje 4

Politike, institucije in zmogljivosti –NACIONALNI NIVO

- SP 12
- Vzpostavitev ali okrepitev nacionalnih institucij, vključno z nacionalnimi kontaktnimi točkami, za načrtovanje in izvajanje ukrepov AnGR, za živinorejo in razvoj sektorja
- SP 13
- Vzpostavitev in okrepitev nacionalnih izobraževalnih in raziskovalnih ustanov
- SP 14
- Okrepitev nacionalnih človeških zmogljivosti za karakterizacijo, popis in spremljanje trendov in s tem povezana tveganja, za trajnostno rabo in razvoj in za ohranjanje ŽGV
- SP 18
- Dvig nacionalne ozaveščenosti -vloge in vrednote AnGR
- SP 20
- Pregled in razvoj nacionalnih politik in pravni okviri za AnGR

Strateške Prednosti (SP) -področje 4

Politike, institucije in zmogljivosti –REGIONALNI NIVO

- SP 17
- Vzpostavitev regionalne kontaktne točke in krepitev mednarodnih mrež (ERFP – vzpostavljen od leta 2002)
- sedež sekretariata se menja vsake 4 leta
2002-2006 FRA, 2007-2010 GR, 2011-2014 DE
- 2015-2018 SLO

Strateške Prednosti (SP) -področje 4

Politike, institucije in zmogljivosti –MEDNARODNI NIVO

- SP 15
- Vzpostaviti ali okrepiti mednarodno izmenjavo informacij, raziskav in izobraževanje
- SP 16
- Krepitev mednarodnega sodelovanja za izgradnjo zmogljivosti držav v razvoju in z gospodarstvi v tranziciji
- SP 19
- Dvig regionalne in mednarodne zavesti o vlogi in vrednotah AnGR
- SP 21
- Pregledati in razvijati mednarodne politike in regulativne okvire, ki so pomembni za AnGR
- SP 22
- Usklajevanje prizadevanj politik Komisije za AnGR z drugimi mednarodnimi forumi
- SP 23
- Okrepiti prizadevanja za mobilizacijo virov, vključno s finančnimi sredstvi, za ohranjanje in trajnostno uporabo in razvoj AnGR

Kje smo in kam želimo (2017-2023)

- Upoštevajmo SP in poskušajmo pri vsaki izpostavitvi, kaj se nam zdi pomembno.
- Bodimo soustvarjalni
- Imejmo pred očmi stanje, ki je trenutno in kako ga izboljšati
- Zapisali bomo misli in predloge ter jih upoštevali pri pripravi SP

GREMO NA DELO!